

De Kerstspelen - hun plaats in de jaarfeesten

In de loop van de winter worden op de vrijeschool drie kerstspelen opgevoerd: het Paradijsspel, het Kerstspel en het Driekoningenspel.

Deze drie spelen staan voor wat de inhoud betreft in één grote reeks van seizoenen, feesten en gebeurtenissen die voor de ontwikkeling van de mensheid van belang zijn.

Na de zomer is daar het herfstfeest met de gestalte van Michaël die de draak verslaat. De aartsengel Michaël die met zijn lichtgestalte de moed vertegenwoordigt.

Dan op 11 november het Sint Maartensfeest. Het licht is niet meer ergens ver weg buiten de mens maar het heeft zich met de aarde verbonden. Daarom ook laten wij ons licht schijnen in een wortel of een knol, een gedeelte van de plant dat gewoonlijk nooit in aanraking komt met het licht. Het licht komt in de aarde. Hierna begint de voorbereiding op het Kerstfeest: de Adventstijd. We tellen vier zondagen voor de eerste Kerstdag (de zondag is de eerste dag van de week). In deze tijd maken we een adventskrans van sparregroen, blauwe linten en vier kaarsen. Elke zondag wordt één kaars aangestoken. Zo groeien we met de kinderen naar het Kerstfeest toe.

In de Adventstijd wordt het Paradijsspel opgevoerd. Immers, tijdens de paradijstoestand van onze aarde leefde de mensheid nog in een lichtwereld. Maar in die lichtwereld stond de boom der kennis van goed en kwaad waarvan het verboden was te eten. De mens deed het toch en ontstak zo wél zijn zelfbewustzijn maar sloot zich ook af van de oorspronkelijke goddelijke lichtwereld. Deze ingrijpende gebeurtenis in de mensheidsgeschiedenis komt tot uitdrukking in het Paradijsspel.

Dan, in het Kerstspel, zien en horen we hoe in de niet meer paradijselijke wereld het Christuskind wordt ontvangen en geboren. Er komt weer licht in de wereld. Het goddelijke licht is niet meer buiten in de kosmos (Michaël), maar in de aarde zelf en sinds de geboorte van Christus, in de mens.

Tussen Kerst en Driekoningen zijn daar de 12 heilige nachten, van 25 december tot 6 januari. Een periode die, ook nu, heel bijzonder beleefd kan worden. In deze tijd kwamen de drie koningen van verre, als vertegenwoordigers van de mensheid, om het Christuskind te ontmoeten. Ze namen wierook, mirre en goud mee: symbolen voor het voelen, het willen en het wijze denken. Samen vormen zij zo, als drie-eenheid, de mens zelf die het Christuskind wil ontmoeten. Imaginatief schouwden deze drie wijzen uit het oosten de ster die hen naar Bethlehem leidde.

Zo kunnen we met de kinderen onze gang door het jaar vervolgen:

- Michaël, met zijn moed Sint Maarten, met zijn licht en offerkracht
- de Adventstijd, met zijn blijde verwachting
- Sinterklaas, met zijn mijter: open naar boven, naar de kosmos
- Kerstfeest, met zijn eigen nieuwe ster
- Driekoningen, met hun gaven aan het nieuwgeboren kind.

De drie spelen die u binnenkort kunt gaan zien, kunnen voor ons een hulp zijn om deze feesttijd zinvol te beleven en te vieren.